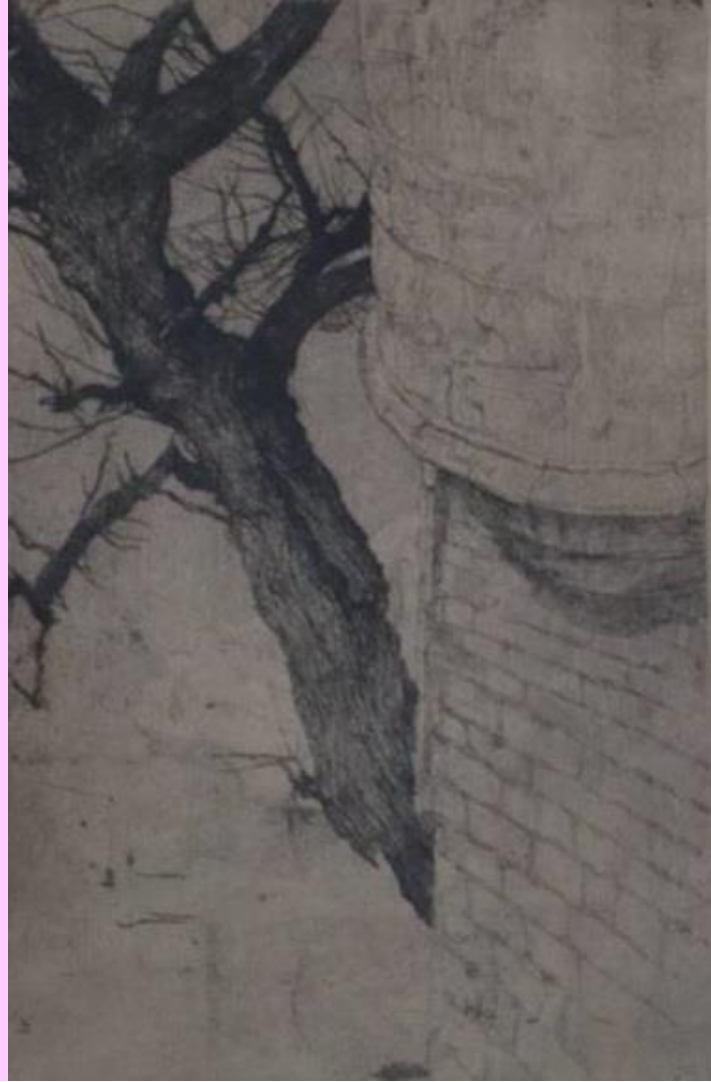

C23

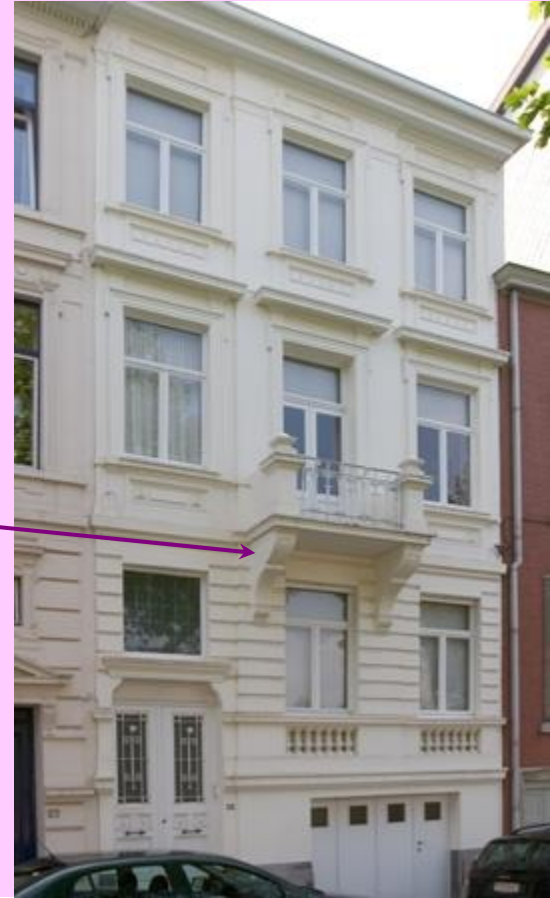
Isabellakaai
Peperbus
Kantienberg
Muinkbrug
Ottergemsestw.
Zwijnaardsestw.
Herfststraat,
Normaalschoolstr.

Isabellakaai, De Peperbus
twee etsen van Jules De
Bruycker, periode 1920 -
'30

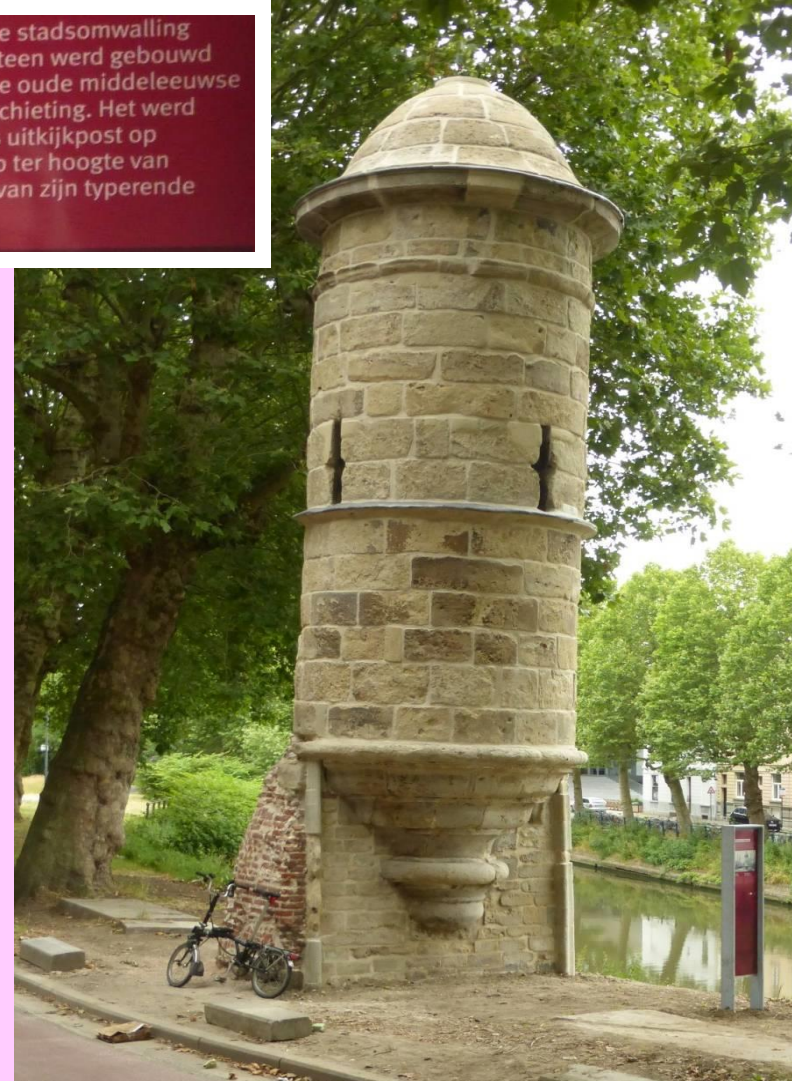
jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Jules de Bruycker (1870-1945) woonde rechttover
de Peperbus in de Isabellakaai n° 8,
heden het huisnummer 28.

De Peperbus is de enige overblijvende getuige van de 17de-eeuwse stadsomwalling tussen de Heuvelpoort en de Kortrijksepoort. Het torentje in zandsteen werd gebouwd in 1658 of 1659 als onderdeel van een nieuw bastionstelsel, dat de oude middeleeuwse stadsmuren verving en Gent moest beschermen tegen artilleriebeschieting. Het werd samen met een tweede, inmiddels verdwenen torentje gebruikt als uitkijkpost op de bakstenen muur tussen Leie en Schelde die het Sint-Pietersdorp ter hoogte van Ter Plaeten afbakende. De toren kreeg de naam Peperbus omwille van zijn typerende vorm en is een beschermd monument sinds 1987.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

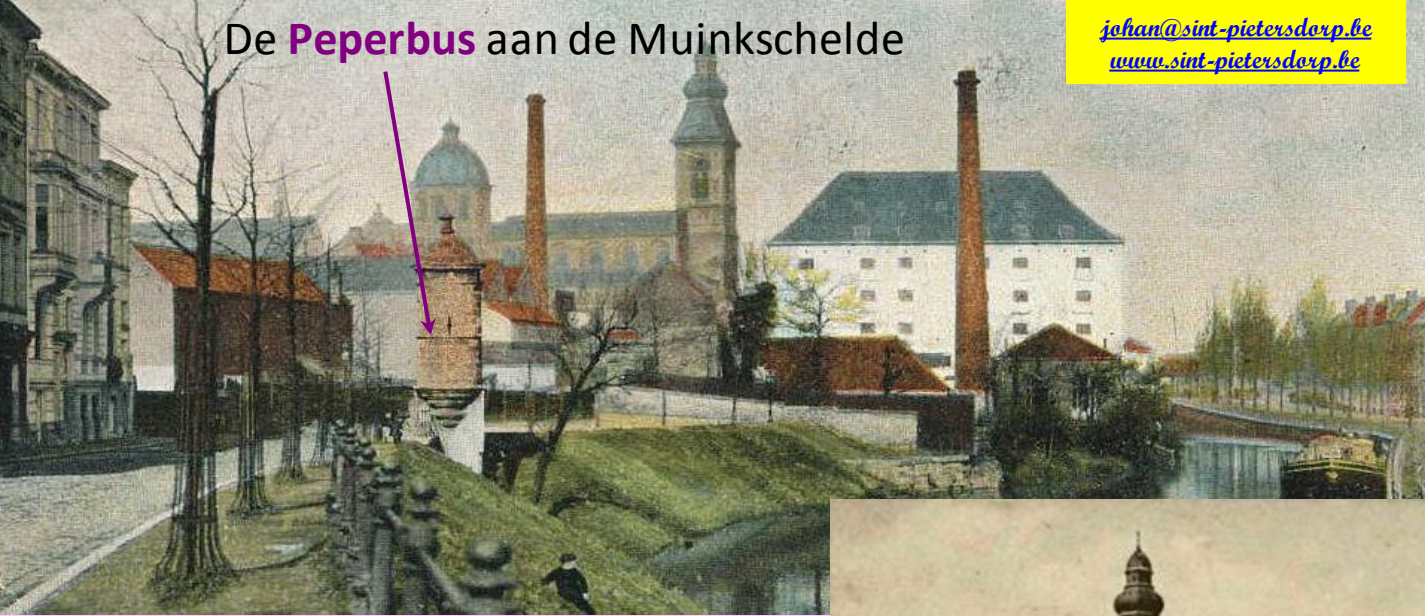
In 1928 was de straatnaam hier de St.-Pieterskaai, nu de Isabellakaai.

De etser Jules De Bruycker woonde hier amper 10 meter achter mij. De tuintjes, de muren en achterliggende fabrieksgebouwen op zijn ets (links) zijn verdwenen voor een studentenhome en verderop een studentenrestaurant van de Arteveldehogeschool.

De Peperbus aan de Muinkschelde

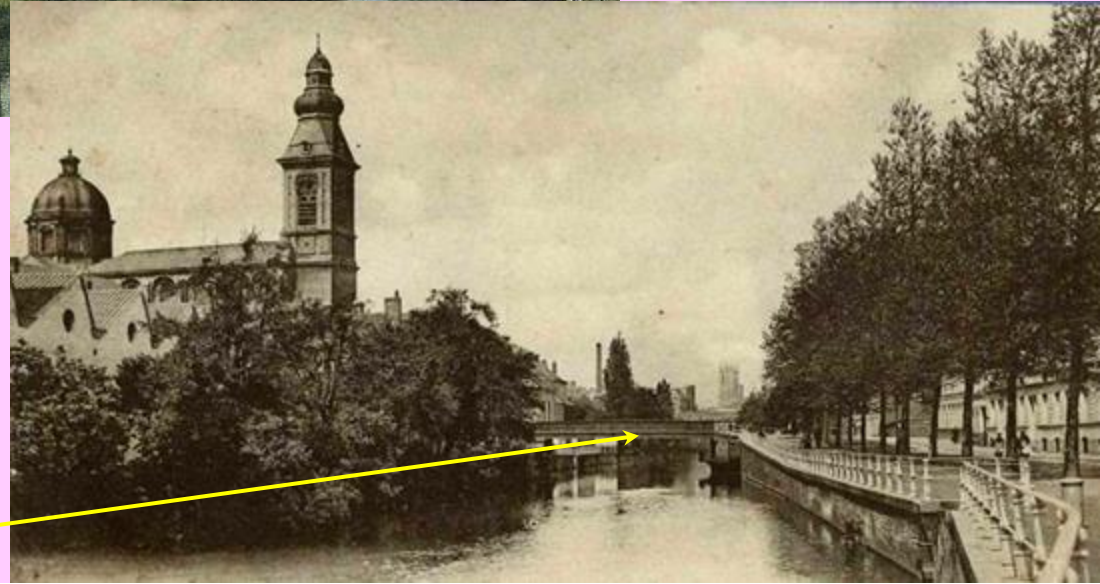
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Cantynstrate, later de **Muinkbrugstraat**, terug veranderd tot op heden in de **Kantienberg**. Deze straat ontleende haar naam aan de kantine of vrije kelder aldaar opgericht door de kanunniken van St.-Pieters voor de verkoop van drank en likeuren sedert het begin van de 17^e eeuw.

In 1781 werden de gronden tussen de St.-Pietersabdij en de Schelde genivelleerd. Dertig werklieden werkten de ganse zomer om de helling trapsgewijs te laten afdalen naar de stroom. In 1782 werden voor rekening van de staat de ravelijnen en de borstweringen afgebroken tussen de Kortrijksepoort en de St.-Lievenspoort.

De stalen Muinkbrug hier op de foto was vroeger een 3-bogige stenen brug, zie slide 15

Ter Platen, is de oude benaming gegeven aan de oever van de Schelde, daar juist waar de stroom de stad binnenvloaide. Hier bevond zich een zandbank of “plaete” in de Schelde die haar naam gaf aan de sluis daar dichtbij op het Oud Scheldeken gelegen en “het gat ter Platen” genoemd werd.

In 1812 heette men de oever hier op de foto's de Muinkkaai, maar in 1869 besloot men de Oude Meulenaarswijk daar af te breken, en in de plaats werden de Ter Platen-kaai en de Wenemaerstraat gebouwd.

De Muinschelde

Foto linksboven - Naar de Franse Ardennen geweest. Ik stond versteld dat hun wachttorentje goed trok op het onze. Of omgekeerd? Wie zal het zeggen.

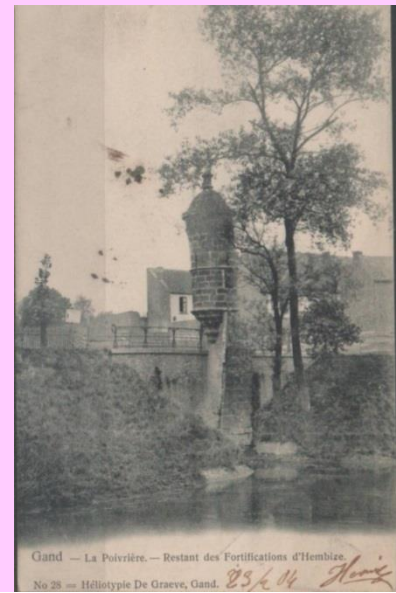
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Isabellakaai
is aangelegd
rond 1905.

Velen vragen me waar dat gebouwtje staat. Als je van de autoweg naar de Heuvelpoort rijdt, juist voorbij de Terplattenbrug aan de Schelde op je rechterkant. Daar zal je tussen de bomen de peperbus zien staan.

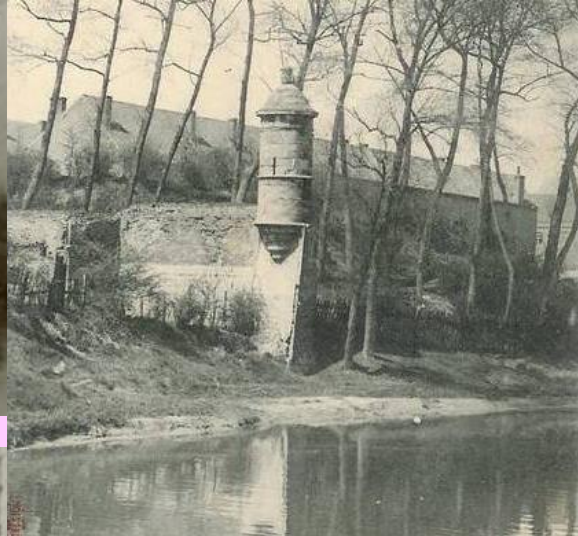

Om onze stad, beter te beschermen tegen onze toenmalige vijand Frankrijk heeft men besloten halfweg de 17^e eeuw (1658) een verdedigingsmuur te bouwen, dit vanaf de Leie (Kortrijksepoort) tot aan de Schelde (Ter Platen). Op beide uiteinden stond er een wachttorentje in Renaissancestijl.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Wachttorentje aan de Isabellakaai.
 Maar wat er zo bijzonder is aan de afbeelding is dat de muur of de wal er nog staat. Deze dateert uit de 2^e helft van de 17^e eeuw. Wat ik nu ook voor de eerste keer zie is dat er daar ook 2 wachttorentjes waren net zoals aan de kant van de Kortrijksepoort.
 Dit moet toch een zeer oude prent zijn.

De loop v/d stadsgracht hier nog duidelijk zichtbaar langsheen de vestingmuur op de oude foto's zijn al meer dan een eeuw opgevuld en overal is het bebouwd. Blijkbaar bestaat er nog een deel van de muur. Deze bevindt zich op het einde van de tuin der appartementen of de huizen van de Citadellaan.

Muinschelde aan Terplaten

De Kortrijkse- en de Sint-Lievenspoort werden versterkt in 1676. De muur tussen de peperbus en de Kortrijksepoort werd gebouwd in 1662

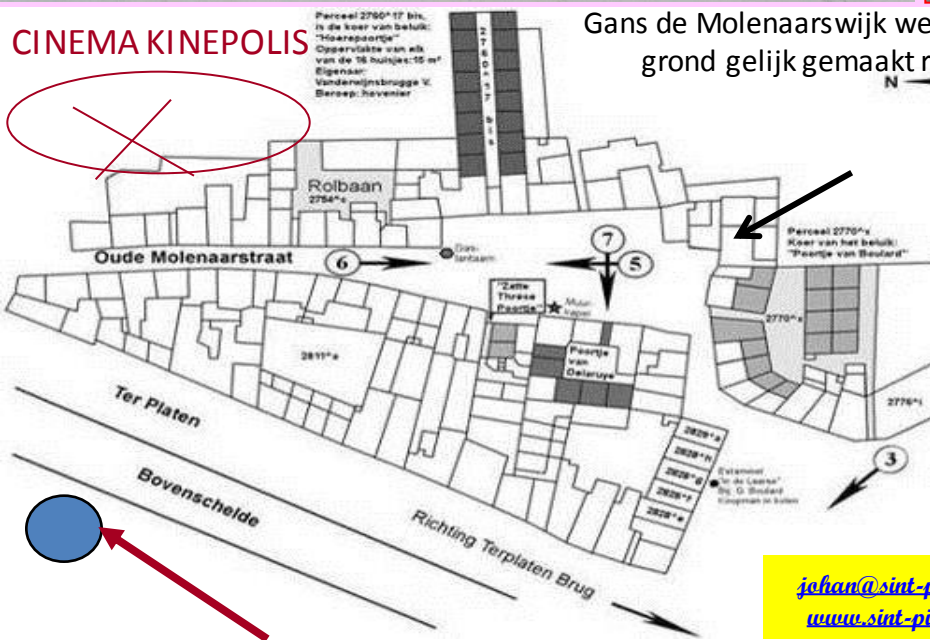
Op de vorige dia zag je dat het torentje nu gans scheef staat. Ja wat wil je als je alles wat rondom stevig is wegneemt. Men heeft in 2019 20.000 € uitgetrokken voor de restauratie ervan.

De peperbus is een restant van de voormalige stadsmuur van de Vlaamse stad Gent. De kleine, monumentale wachttore is van het type erkertoren of arkel en gelegen aan de Isabellakaai, op de oever van de Schelde. De peperbus dankt zijn bijnaam aan zijn typische vorm en is een beschermd monument sinds 1987^[1].

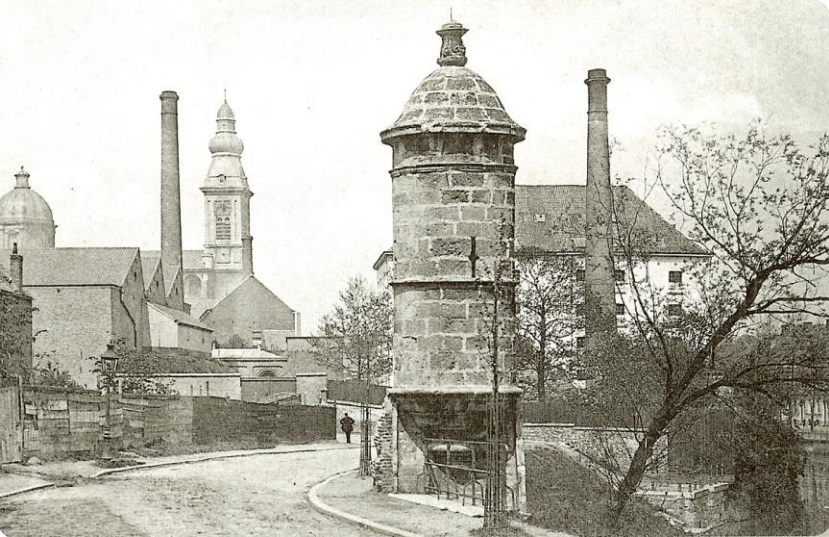
Het torentje stamt uit het midden van de zeventiende eeuw (1658 of 1659) en werd gebouwd in het kader van een reeks aanpassingen aan de vestingwerken van de stad. Zo werd er een muur gebouwd tussen Schelde en Leie, van de Heuvelpoort tot de Kortrijkse Poort. Tijdens de Oostenrijkse tijd werd de gebastioneerde verdediging van de stad opgegeven en verdween de functie van deze toren. Met de aansluitende muur deed het enkel nog dienst als grens van het stedelijke tolgebied. De Peperbus is het enig overblijvende van twee torentjes aan het uiteinde van deze muur.^[2]

Het bouwwerk wordt inmiddels omringd door moderne bebouwing. **In 2009 kwamen er berichten naar buiten over onenigheid tussen de Stad Gent en het Vlaams Gewest met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor de toren en kosten van restauratie.**

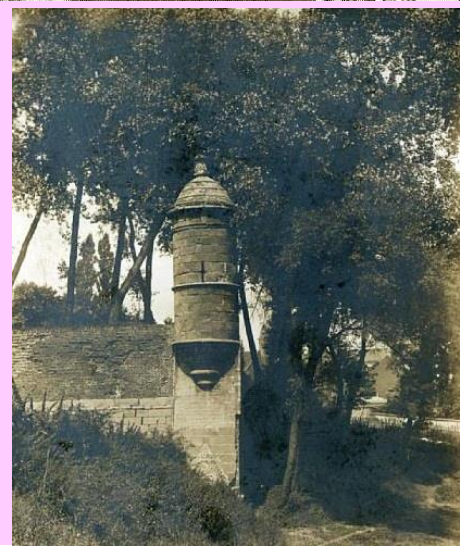

Gans de Molenaarswijk werd met de grond gelijk gemaakt rond 1900.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gand — La Poivrière et l'Eglise St. Pierre.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

11 — Heliotype De Graeve, Gand.

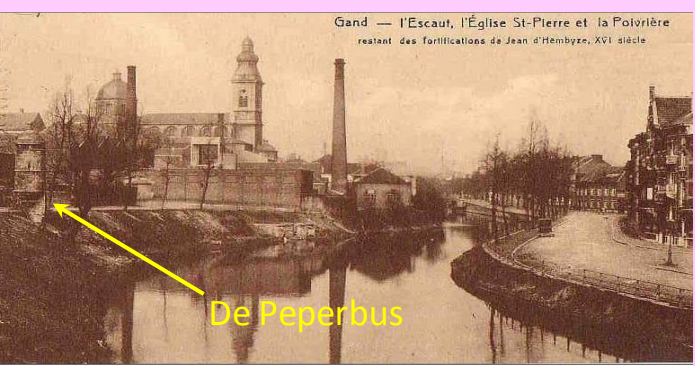
Prentkaarten Muinschelde

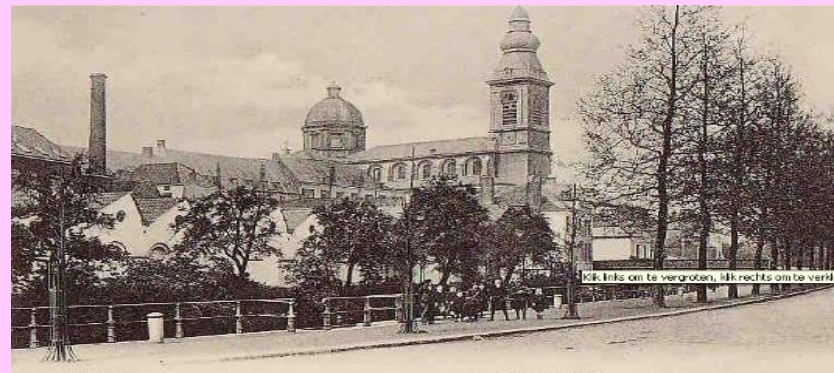
1 kaart is **verkeerd afgedrukt geweest?** De welke?

Op de originele afdruk kon ik de textielfabriek maar niet plaatsten omdat ik geen enkele aanwijzing had dat daar eens een textielfabriek heeft gestaan, wel een kazerne. De St.-Pieterskazerne tot in de jaren vijf-

tig. De textielfabriek is afgebroken en op deze plaats staat nu **de Kristaltoren van de Arteveldehogeschool** en de overkant is het **cinemacomplex op Ter Platen**

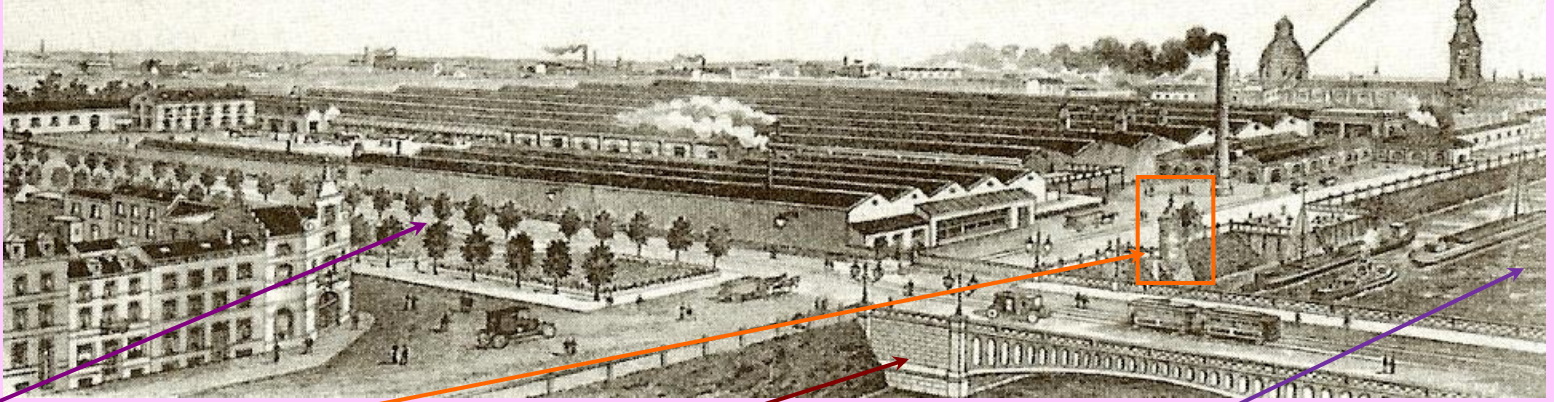

De Peperbus

juist

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Citadellaan

de Peperbus

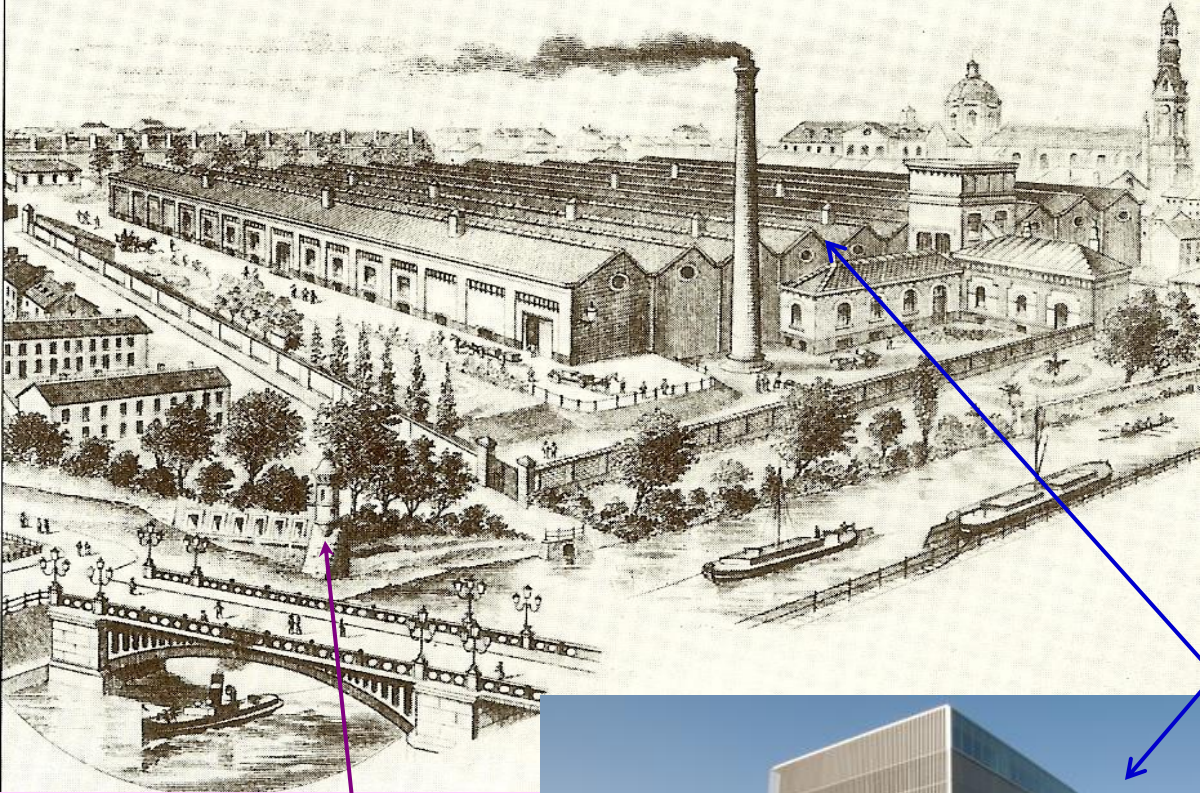
Ter Platenbrug

de Schelde

Boven een litho uit 1890? Wat doet een mens niet om alles op te blazen, een mooi kaartje rondsturen om de firma aan te prijzen. Zie jij iets van de Heuvelpoort? Al eens met de fiets gereden op de Citadellaan? Is het plat? Alles is verdwenen om plaats te maken voor de Arteveldehogeschool en de universiteit Gent.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Kantienberg. Ook hier op de litho namen een loopje met de waarheid of was het een natte dromen van de baas? Op de afgebroken fabriek heeft de Arteveldehogeschool hier de Kristaltoren gebouwd.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

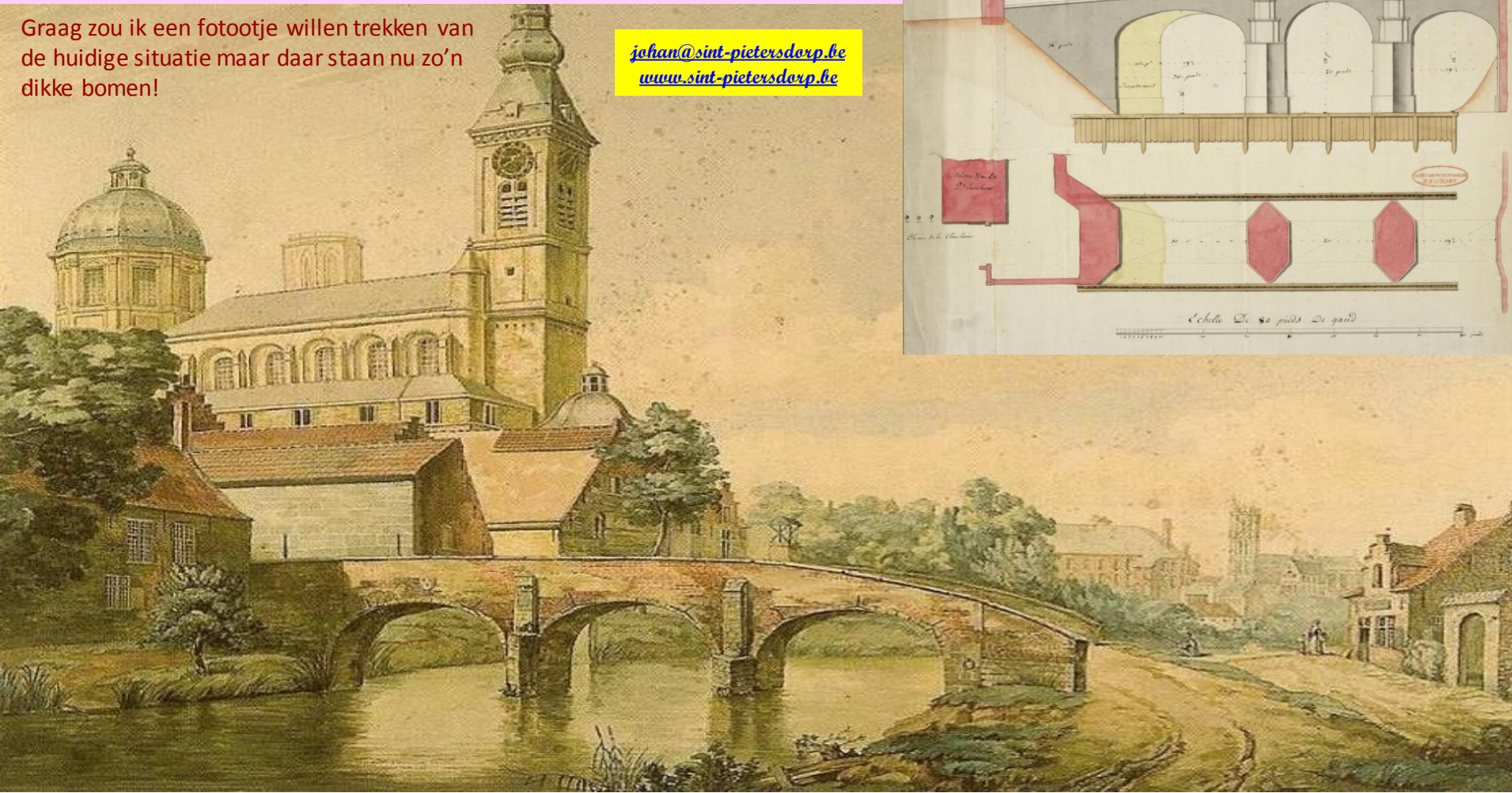
Blijkbaar was het papier van de tekenaar te klein want hij tekende de Peperbus dicht bij de brug

De Muinkbrug geschilderd door Jacques Trachez in 1778.

Graag zou ik een fotootje willen trekken van de huidige situatie maar daar staan nu zo'n dikke bomen!

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De **Muinkbrug** (monniken, muninck, muink). Waarschijnlijk gebouwd door de monniken van de St.-Pietersabdij, dus zeer lang geleden. In **1326** was er reeds sprake **up ter Moenbrucgen**. In 1838 verscheen er in de krant dat de Muinkbrug dreigde in te storten. De overheid verbood de doortocht van de rijtuigen en voor de voetgangers werd er een noodbrugje gebouwd. Op 8 feb. 1841 besliste de gemeenteraad te herbouwen. Pas in 1847 (**meer dan 6 jaar later**) heeft men de brug hersteld. In **1874** heeft men een vaste stalen brug gebouwd. Deze brug was door het roest zo aangetast dat men terug een nieuwe moest bouwen in **1938**. Het werd terug een metalen brug van dezelfde afmetingen maar nu lag de brug nog wat hoger voor de scheepvaart. 395 cm voor de eerste metalen brug en 430 cm voor de tweede metalen brug (de huidige op de foto uit 1938). Op de vorige dia zag je nog de brug die in 1838 op instorten stond. Deze had een vrije doorgang van 28 voet onder de middelste boog.

Het Geuzenhuis

Anno 1953

Gent was vroeger **de** textielstad.
Hier één van de oudste
textielfabrieken van Vlaanderen
maar zoals zovele ook verdwenen

Kantienberg

Foto rechtsonder - De Kantienberg.
Oude textielfabriek waar honderden
arbeiders hebben gewerkt. Heden de
Arteveldehogeschool (**foto
rechtsboven**).

De Rijksuniversiteit heeft wat verderop
een nieuw universiteitsrestaurant en een
studentenflat gebouwd.

Ook hier is de titel van deze presentatie
van toepassing: **‘van arbeiderskwartier
naar een Quartier-Latin’**.

De textielfabriek en de beluiken zijn al
jaren verdwenen en enkel foto's
herinneren er ons nog aan.

Den artiest die dit plan van Gent in 1909 uitgebracht had, heeft zijn fantasie de vrije loop gelaten met zijn straatnamen van Gent.

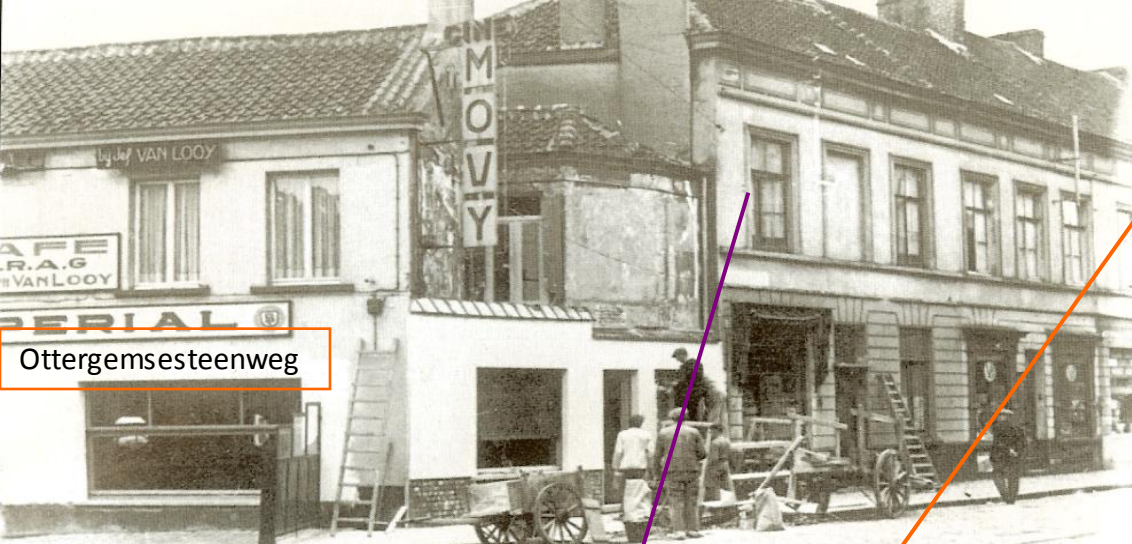
Het Luizengevecht was een beluik in de Kortrijksepoortstraat Heuvelstraat is de oude naam van de Overpoortstraat **4-12-1789**. Elke vrijdag zal er een schepen toezicht houden aan elke stadspoort en dat om de "afpersingen" te beletten die de buitenlieden moesten ondergaan wanneer zij naar de markt kwamen.

Plattenberg of St-Quintinsberg was de hoogst gelegen plaats van Gent; hij lag bij de St.-Quintenskappelle vandaar de naam van de straat. De kapel doet heden dienst als jeugdbewegingslokaal.

Men noemde de markt daar **O.L. Vrouwaert** of **Kloostermarkt**. Hij lag, voor hij gedeeltelijk afgezonderd werd bij de ingang van de St.-Amandstraat. De Kloostermarkt werd er gehouden van 1581 tot 1585 dan werd hij overgebracht naar de Kouter maar werd naar St.-Pieters teruggebracht die ondertussen de naam had van **Dievenmarkt** en op St.-Magdalenadag (22 juli) hield men daar ook de **Potjesmarkt** tot de afschaffing ervan in 1810.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Voetweg is een nog bestaand beluik in het St.-Pietersdorp en tevens de naam van een straat.

Ottergemsesteenweg

Foto linksboven -
 Splitsing
 Zwijnaardsestw. —
 Ottergemsestw.
 De straat voor de
 splitsing is de
 Normaalschoolstraat
 (foto rechts)

Was Gent een onderontwikkelde stad? Op 9 sep. 1875 vernielde een brand een huisje achter "De Vier Winden". Het café was gelegen op het kruispunt hier afgebeeld. Het huisje was vervaardigd uit oude planken, vermolmd hout en pannenlatten bestreken met mortel; beter gezegd een krot. Het werd bewoond door een fabrieksarbeider met vrouw en 5 kinderen!

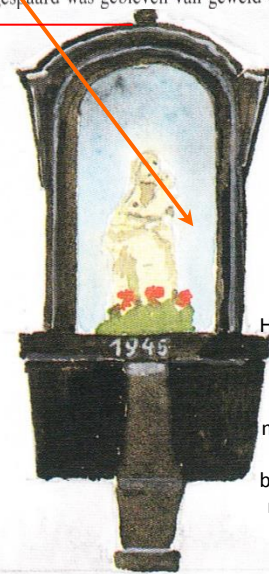

10589 — Uitgeverij Drukkerij der Heuvelpoort.
 Zwijnaardse Steenweg, 197, Gent.

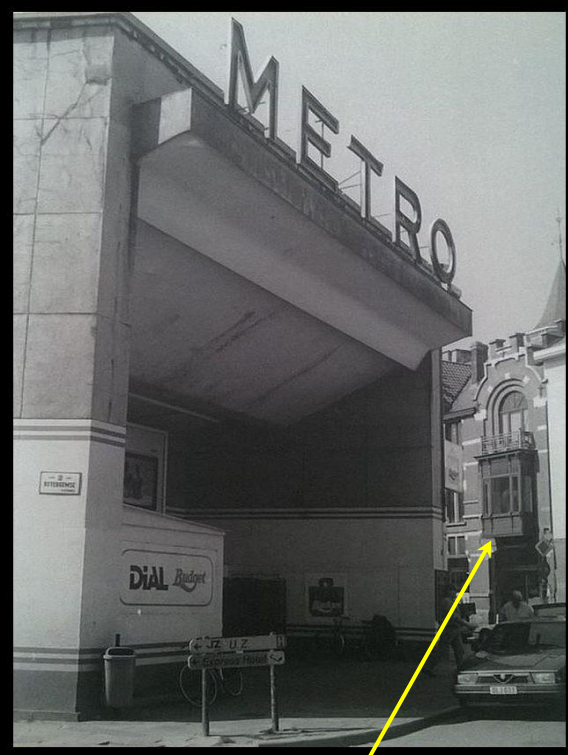

NORMAALSCHOOLSTRAAT

Dit kapelletje werd na Wereldoorlog II opgehangen door de buurtbewoners uit dankbaarheid omdat de wijk tijdens de oorlog gespaard was gebleven van geweld en vernieling.

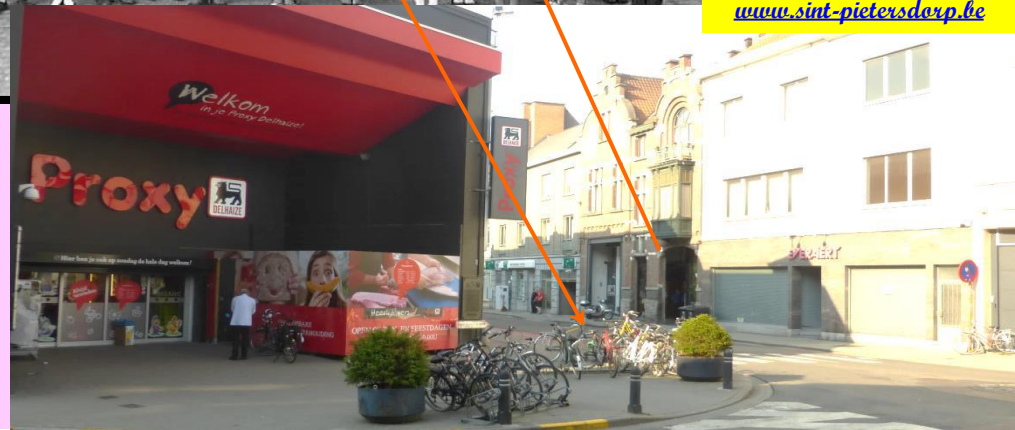
Hoeveel mensen **per jaar** zouden dit kapelletje opgemerkt hebben? 1? 3? Ik loop hier reeds meer dan 40 jaar voorbij en ik heb het maar pas bemerkt als ik er op zoek naar was en ik vond het toen nog niet onmiddellijk. Maar het staat er nog tot het huis wordt afgebroken

Foto's
doorge-
stuurd
door **Roger**
Caufrier

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Je ziet deze gevel
op de vlg. dia

Ik dacht dat dit **gebouw** verdwenen was. Niet dus. Ik denk dat de foto genomen is in de jaren dertig, bekijk de camion. Misschien leven er nog mensen van toen, maar de kans is klein dat ze deze foto nog kunnen zien. Reden met de computer over-weg kunnen!

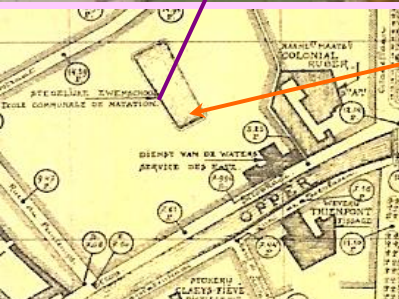

Foto links - In een zijstraat van de Ottergemsestew. had je het openluchtzwembad 'Strop'. Het zwembad bestond zeker al in 1912 want op beide kaarten staat dat reeds vermeld. Ik denk dat het openluchtzwembad zijn deuren sloot eind de jaren vijftig of begin de jaren zestig zoals zovele andere zwembaden in onze stad. Op dezelfde plaats werd een nieuw overdekt zwembad gebouwd.

Kruispunt Ottergemsesteenweg Zwijnaardsesteenweg

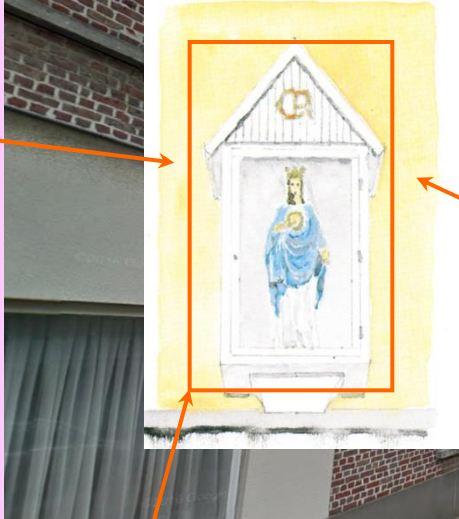

Huisgevel v/d vorige dia

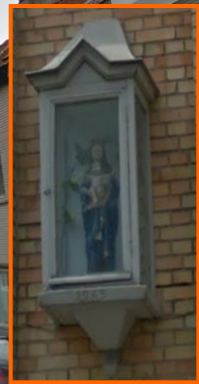
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Dezelfde spriet op de 3 afbeeldingen rechts. Heden een Proxy Delhaize. Reeds in 1912 kon je in het zaaltje van het café 'De Vier Winden' films bekijken. Later werd het 'Astrid Palace' en nadien 'Movy'. Na de brand in 1951 werd op woensdag 15 dec. 1954 **ciné 'Metro'** geopend. Een heel luxueuze zaal. Tot halfweg de jaren '80 had je er deze cinema nog.

Dit kapelletje werd geplaatst omdat men gespaard bleef tijdens de bombardementen van het nabijgelegen vormingsstation van Merelbeke. PS. vergeet niet dat het de Engelsen en de Amerikanen waren die kwamen bombarderen, het waren toen geen precisiebombardementen.

Ook ik dacht dat de Ottergemsesteenweg leidde naar de gemeente Ottergem. Niet dus. Het was naar de **hoeve met de naam Ottergem** of Ottersem op Zwijnaarde, **eigendom** van de **St.-Pieters-abdij** waar de monniken hun landbouwprodukten haalden. Van de hoeve was reeds sprake in 1271.

7 — Gand - Coin Chaussée d'Ottergem et Rue de l'Automne.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ik las dat er een tweede Kapelletje was, maar dit is het niet. Ook vervangen? Ja want het voetstuk en datum komt overeen. Indien niet dan waren er op de Ottergemsesteenweg vele Katholieken.

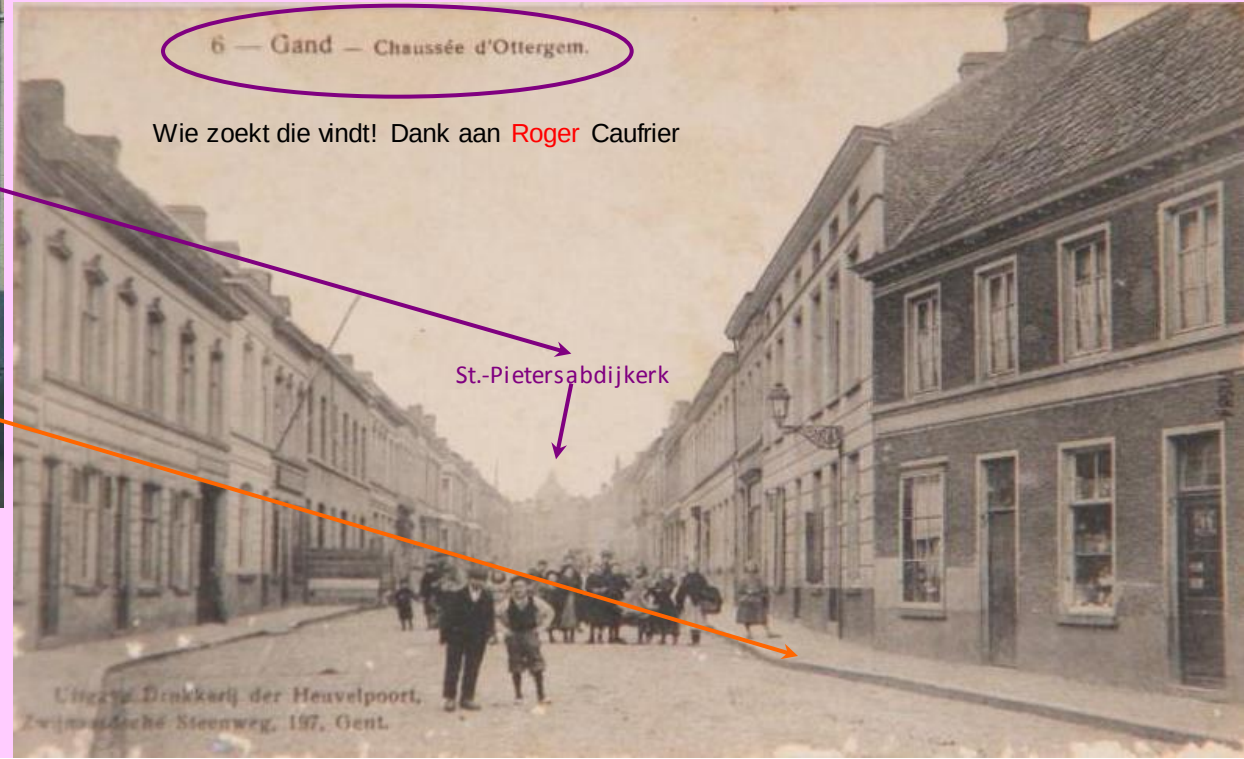
Hoek Ottergemsestw. met de Herfststraat voor W.O.I.

Uitgever: Drukkerij der Heuvelpoort,
 Zwijnaardsche Steenweg, 197, Gent.

Dit was toch ook niet zo simpel om te herkennen. Nagenoeg alles is veranderd. Enkel de kerktoeren v/d St.-Pietersabdij in de verre verte en de flauwe bocht v/d Ottergemsesteenweg vlak voor de Herfstlaan zijn een referentie. De beide huizen op de voorgrond rechts hebben nu de huisnummers 101 & 103.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ottergemsesteenweg

Normaalschoolstraat

Zwijnaardsesteenweg

Foto's onder - Vijfhoek Zwijnaardsestw. - Lucas de Heerestraat
rechts en links met de Vlierstraat. Heel de buurt op de foto.

Deze 2 dakpellen zijn er nu nog als herkenningspunt

4 -- Gand -- Chaussée de Swynaerde. 1.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Foto rechtsboven – Drukkerij 'De Heuvelpoort'. Naast café 'De
Uilkes' op de hoek v/d St.-Coletastraat.
Dank aan **Roger** Caufrier voor de tip v/d 2 dakpellen.

± 1930

Gangmakersstraat
Kleppersstraat

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

2013

2009

Eén v/d voormalige Volkshuizen v/d Vooruit gelegen op de Zwijnaardsestw. rechteop de Merelstraat.

Met dank aan **Roger** Caufrier voor het helpen lokaliseren.

Het hoekhuis v/d Kleppersstraat helemaal boven op de drie foto's rechts is nog het enige oriëntatiepunt. De rest is totaal onherkenbaar.

Het Eiffeltorentje hing decennia lang boven de deur van het winkelpand op de **hoek Zwijnaardsesteenweg - Sint-Coletastraat**. Het getuigt van de periode vóór 1956 toen daar een naai- en stoffenwinkeltje gevestigd was waar men naaigaren uit **Parijs** kon kopen. In 1956 werd het een fruit- en groentewinkel, welke in 2017 de deuren sloot. De naam De **Eiffeltoren** bleef behouden. Voor geschiedenisliefebbers: nog vóór het naaiwinkeltje huisde in het hoekpand een **café, genaamd "In de Uilkes"**. De stenen uil op het dak is daar een blijvende herinnering aan.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

2013

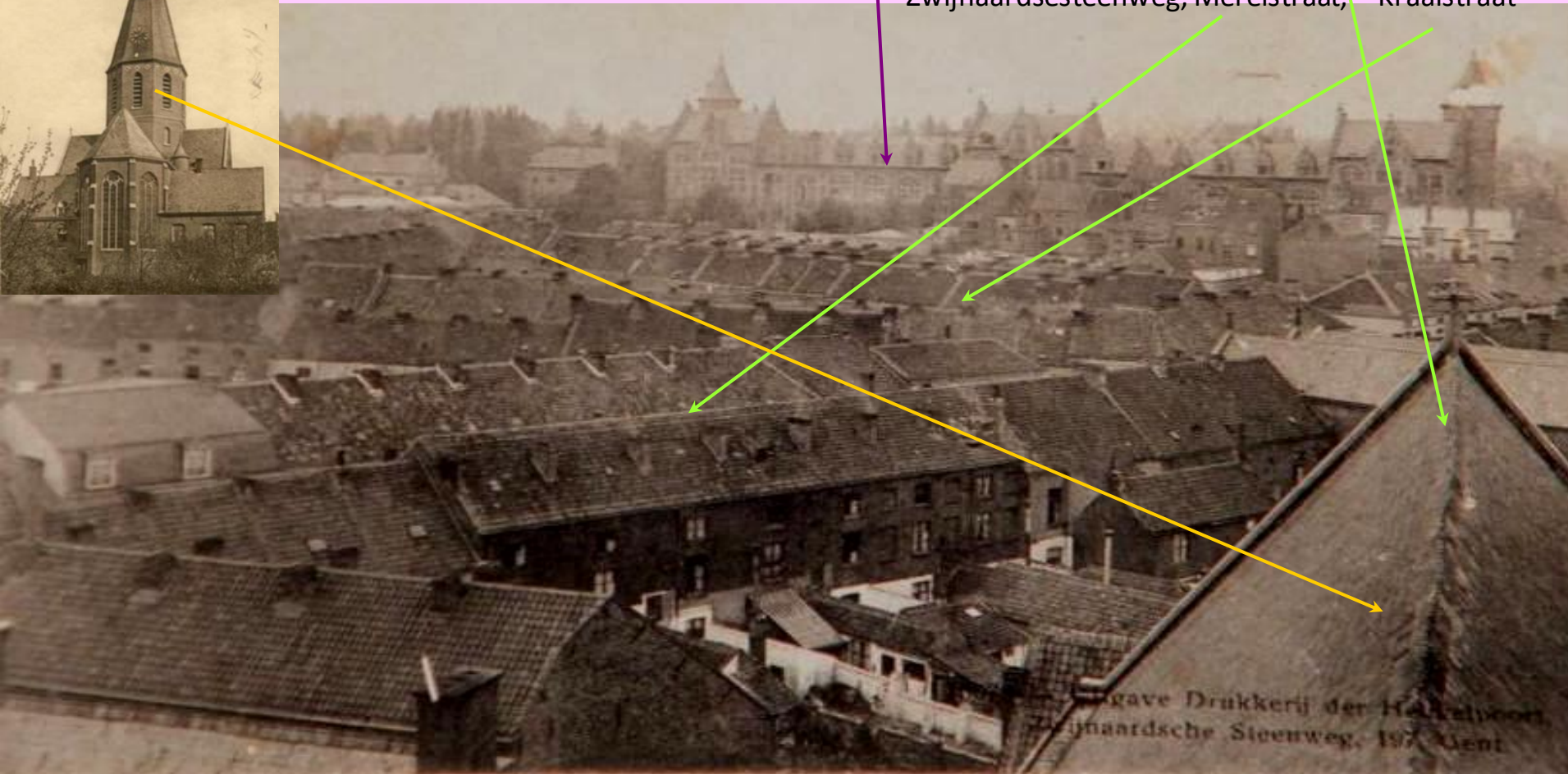
2020

jeahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De **Normaalschool** aan de Karel Lodewijk Ledeganckstraat. Foto
genomen vanuit de toren van de Sint-Coletakerk.

Zwijnaardsesteenweg, Merelstraat, Kraaistraat

Verl. Drukkerij der Heerl. v. v. v.
Zwijnaardsche Steenweg, 197. Gent.

Prachtige
geanimeerde foto
uit 1918.

De Zwijnaardse-
steenweg ter
hoogte van het
spoorwegviaduct,
opgeblazen door de
Duitsers uit
frustratie. Ook de
huizen vlakbij in
puin.

Dit is een **zicht**
richting Zwijnaarde.

Men is al volop
 bezig aan het
voorlopig herstel
van het spoor.

Spoorwegviaduct van vorige dia hersteld.

Tram rijdt hier richting Zwijnaarde op de Zwijnaardsesteenweg want de straat naar het centrum draait daar lichtjes naar rechts.

PS. Zou jij gerust over deze voorliggende brug durven lopen?
Ze buigt toch goed door

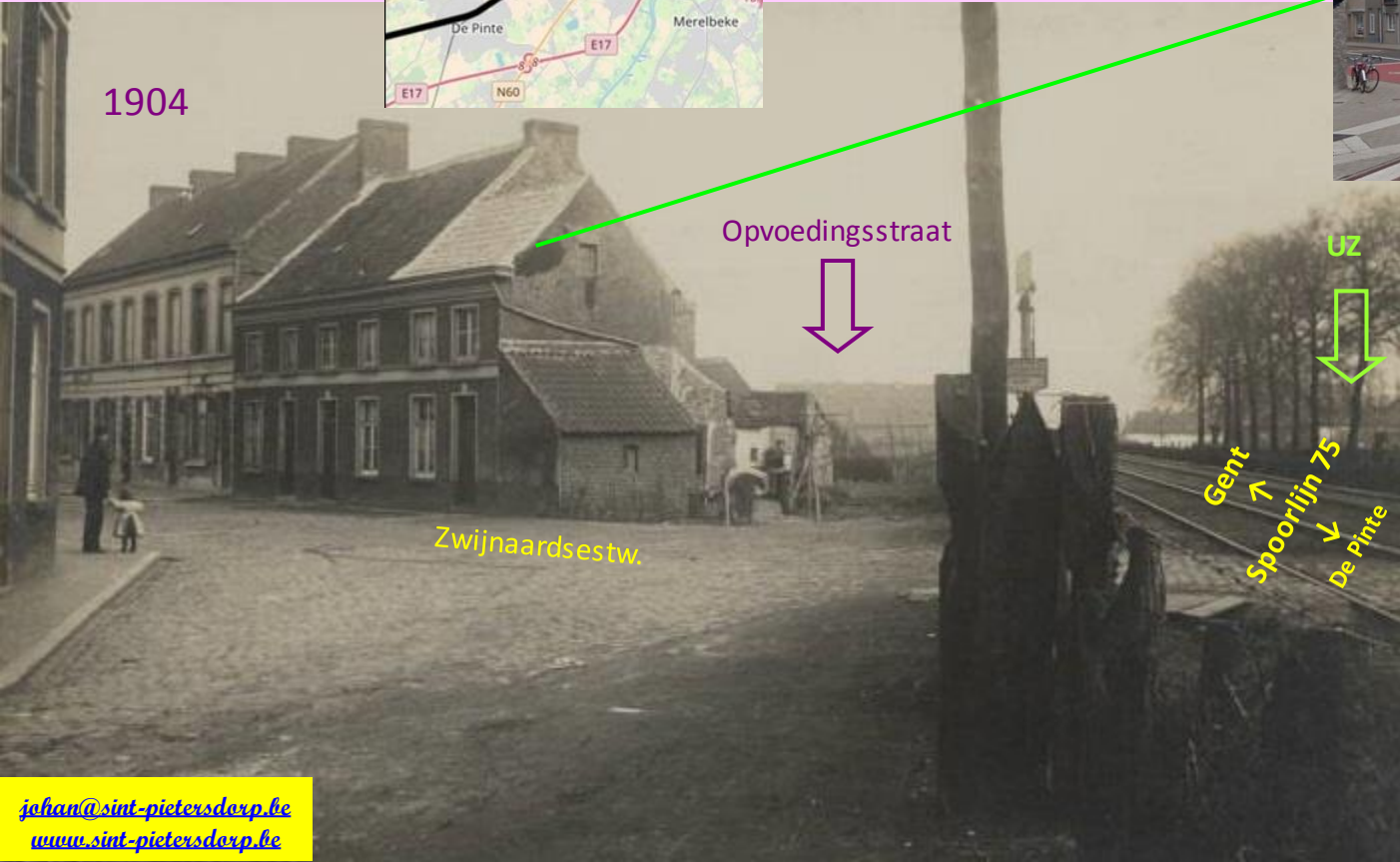
Dit is inderdaad de overweg aan de Zwijnaardsesteenweg. Nu geen sporen meer. Rechtsboven zie je hoe het er heden uitziet.

Dank u wel **Joe** Rogge, ik zal even pools-hoogte gaan nemen om de situatie beter te overzien en een foto te maken. Dit is ondertussen gebeurd door **Roger** die de hedendaagse situatie heeft aangegeven.

1904

Nu De Pintelaan, toen spoorlijn 75 van Gent-Zuid via Ledeberg – De Pintelaan – Leebeekstraat – Oude Gentweg naar De Pinte, Kortrijk en Moeskroen.

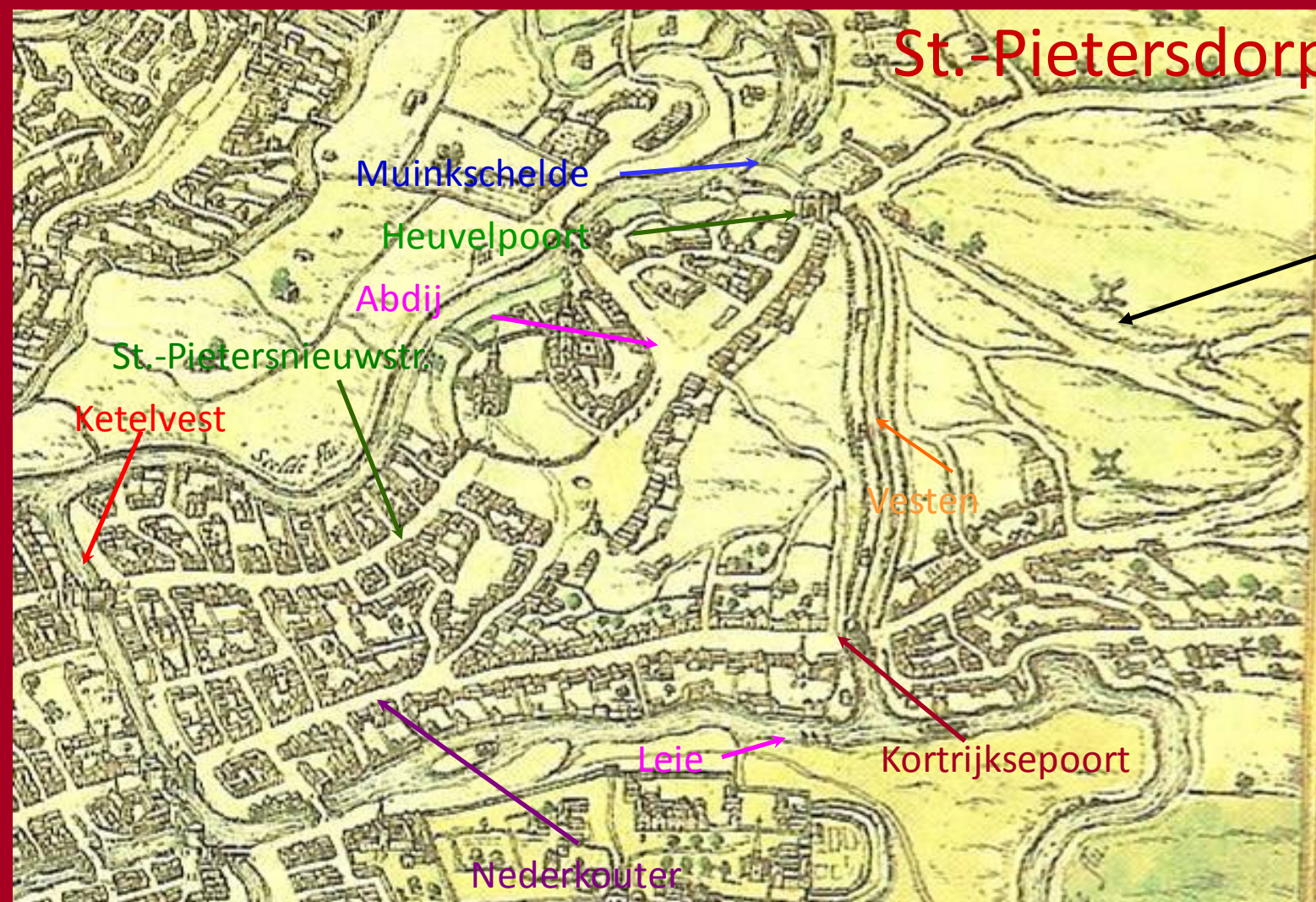
Na de bouw van het station Gent Sint-Pieters, **werd ook het spoortraject tussen Gent en De Pinte verlegd**. Vanaf 1913 werd de rechtstreekse verbinding met station Gent-Zuid opgebroken en vertrok de spoorlijn vanaf het Sint-Pietersstation.

Nog altijd in onze stad! Daar zoveel keer voorbij gereden. En overal hetzelfde afbreken en alles wordt duurder en duurder tot het onbetaalbaar wordt. Dankzij de politiciers.

En nu zal het rekeningrijden worden ingevoerd. Dit alles voor ons welzijn !!!

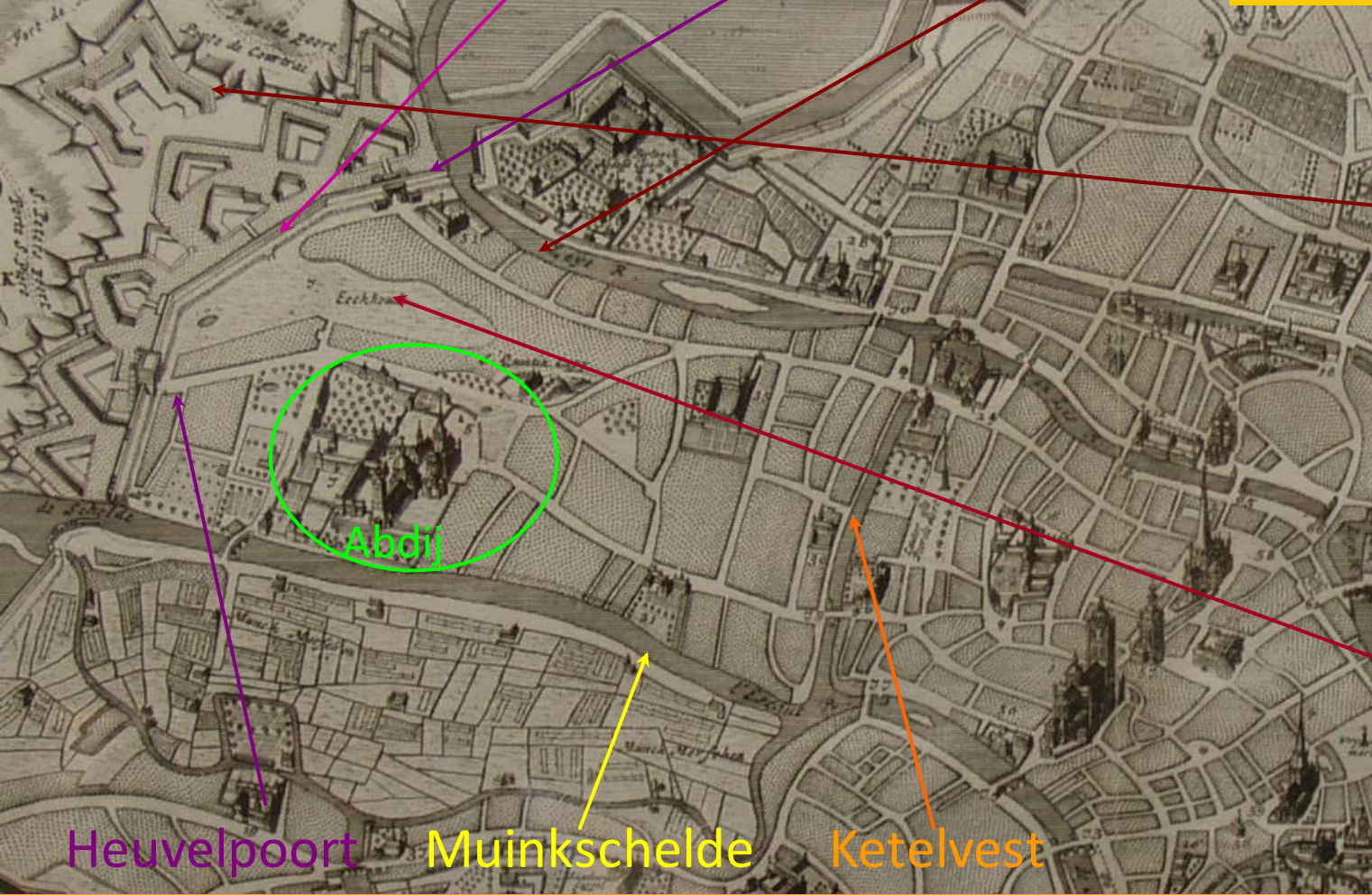
St.-Pietersdorp 1576

Kaart van
1576 vóór de
aanvang van
de ver-
sterkings-
werken van
1584

Montereyfort & vesten Kortrijksepoort Leie

St-Pietersdorp 1703

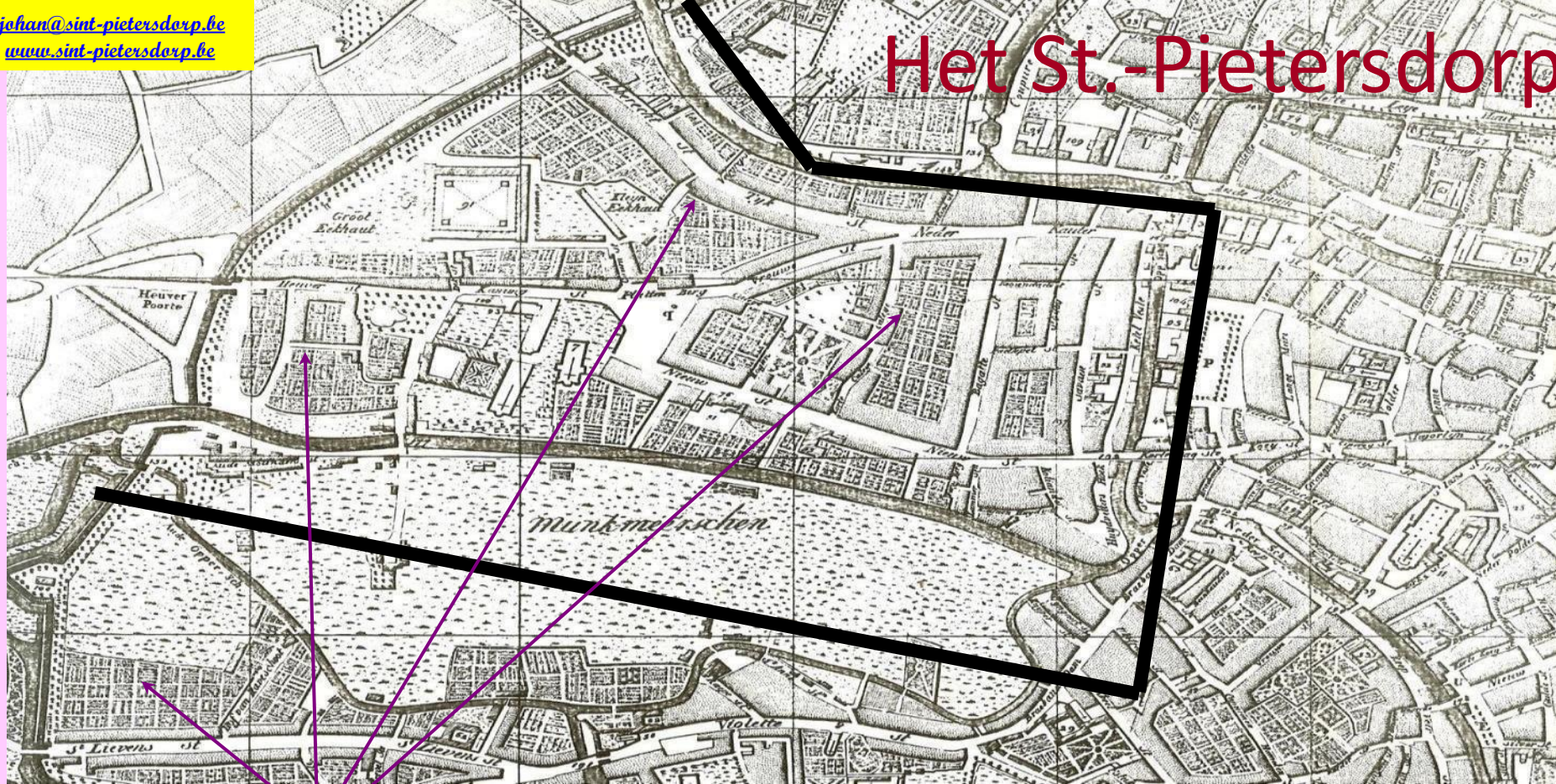

Citadel van Gent.
Het **Monterey-**
fort gebouwd
rond 1687.
Heden het
citadelpark.

Wat later zou op
dat stukje groen
op de Kattenberg
een kazerne
komen.

Heuvelpoort Muinschelde Ketelvest

Het St.-Pietersdorp

Toen het plan van Goethals in 1795 gedrukt werd was het St.-Pietersdorp nog altijd een dorp, dwz weinig mensen en veel **landbouw**. De Muinkmeerschen hadden veel te lijden onder overstromingen. In het wat hogere gelegen gedeelte werd aan landbouw gedaan. Maar rond 1800 zal alles snel veranderen.

Einde C23. Zie verder C24 St.-Pietersnieuwstraat, Lammerstraat

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Beste, wij zijn geen bedrijf dat men dagelijks contacteert. Voor ons is het van belang deze website door te geven aan vrienden en ook E23 erbij te vermelden zodat zij onmiddellijk hun straat kunnen aanklikken. Zalig toch!